N°. 2098

DE TIJD.

1856

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 12 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Maart.

Het kongres te Parijs beraadslaagt over gewigtige vraagstukken. De vier waarborgpunten zijn geen toevallige en op zich zelven staande stellingen, maar de uitdrukking van groote beginselen. De drie eerste punten betreffen de fysieke, staatkundige en stoffelijke magt; waar sprake is van stoffelijken invloed en belangen, en van hun regeling door het internationale regt, verdienen zij, en bijzonder het derde punt, hooge aandacht. Het vierde punt daarentegen, heeft een groot zedelijk en maatschappelijk beginsel ten grondslag, want het betreft de wedergeboorte der Christenen in het Oosten, en hunne staatkundige vrijheid en regten.

En daar nu de zedelijke en maatschappelijke belangen uit hun aard hooger staan dan de zuiver staatkundige, fysieke en stoffelijke, zoo volgt hieruit, dat het vierde punt veel gewigtiger is, dan de drie eersten, en een ruimer en dieper beteekenis heeft. Alle hoogere gedachten en elementen, die de drie eerste punten in zich besluiten, vinden hun uiting in het vierde punt, en zijn er onafscheidelijk mede verbonden. Het is het eigenlijk antwoord op het oostersche vraagstuk: het regelt het lot van half Europa en Azië.

Zoo de christelijke mogendheden in Europa en de christelijke onderdanen der Porte allen hetzelfde geloof beleden, zou de geleidelijke oplossing van het vierde punt op geen zwarigheden stuiten. Ja zelfs onder de tegenwoordige omstandigheden zou die nog betrekkelijk ligt zijn, ware het niet dat Ruslands staatkundige belangen zich achter het godsdienstige vraagstuk verscholen; ware het niet dat de Tzar de gelijkheid van belijdenis en ritus, of liever het gemeenschappelijk schisma, en de daaruit ontspruitende sympathie als een krachtigen hefboom voor zijn staatkundige magts-uitbreiding beschouwde. Hoe moeijelijk het werk ook moge zijn, toch is daar de eigenlijke wereldvraag, die de mogendheden moeten oplossen. Een hoogere magt, sterker dan menschelijk streven en berekening, zou haar daartoe dwingen, zelfs als zij niet, zoo als nu het geval is, zich als Christenen opgewekt voelden om onder Gods zegen ernstig en met goeden wil het groote vraagstuk ten einde te brengen.

Inderdaad, alle europeesche magten, hoewel met verschillende meeningen en inzigten, hebben zich met dit beginsel vereenigd. Het luidt: HERSTEL VAN DE VRIJHEID EN REGTEN DER CHRISTENEN IN HET OTTOMANNISCHE RIJK. In dien geest zijn meermalen verordeningen vastgesteld; want, men moet het in de turksche Regering prijzen, zij heeft in den laatsten tijd altijd haar goeden wil betoond om de Christenen, ten minste tot op zeker punt, regt te doen, en hun welvaart in burgerlijken en maatschappelijken zin te bevorderen. Maar die verordeningen toonden zich in de praktijk, omdat zij te veel op zich zelven stonden, onvoldoende, en waren dikwijls meer lastig en bezwarend dan weldadig.

De katholiek grieksche schrijver Pitzipios heeft in het vierde deel van zijn werk, *De oostersche Kerk* over dit onderwerp eenige belangrijke denkbeelden ontwikkeld, waaruit wij de volgende overschrijven:

»Al de in den tegenwoordigen strijd betrokken magten, houden onveranderlijk aan de drie volgende grondstellingen vast, als onvermijdelijke voorwaarden tot de ware oplossing der oostersche quæstie in haar hoogere beteekenis;

1°. Verbetering van den maatschappelijken toestand der christelijke bevolking in het Oosten.

2°. Eene behoorlijke binnenlandsche organizatie van het turksche rijk, waardoor:

3°. Het Oosten in den toestand gebragt wordt, door eigen kracht te bestaan en uitvallen van buiten te kunnen afslaan.

»Hierop berust inderdaad de ware hervorming van het Oosten, de algemeene vrede, het europeesche evenwigt, en de algemeene welvaart der beschaafde wereld. Langs dezen weg alleen is het mogelijk om Turkije in het europeesche Staten-stelsel en den kring der beschaving op te nemen, en tegen den russischen drang naar den Bosforus een krachtigen slagboom op te rigten.

»Om dit drievoudig doel te bereiken zullen de westersche mogendheden de meeste hinderpalen vinden in de kerkelijke verhouding der Christenen in Turkije, en het zal onmogelijk zijn tot een goed resultaat te komen, zoolang de oostersche Kerk haar normale stelling niet weder heeft ingenomen; en daartoe mede te werken ligt zooveel te meer in Europa's belang, omdat men zonder de Kerk met wapenen en traktaten alleen, niet veel verder komt.

»Vloten en legers kunnen wel een land veroveren en verdedigen, maar de kiem der hartstogten, der ingewortelde misbruiken en der volksvooroordeelen uit te roeijen, die de turksche onderdanen terug houden van hervorming en beschaving, waarvan zij niets hoegenaamd verwachten — dat kunnen zij niet. Evenzoo kunnen diplomatische overeenkomsten slechts de internationale betrekkingen der Staten waarborgen, en indirekt den vooruitgang aanmoedigen. Hier wordt echter meer gevorderd. Het is niet genoeg regelen te proklameeren die het lot der Christenen bepalen; men moet ook zorgen dat ze goed uitgevoerd worden, en wel op deze wijze, dat het hoofd van den Staat aan de eene zijde, zich die kan laten welgevallen zonder krenking zijner Souvereiniteits regten, en aan de andere, dat aan alle werkelijke behoeften der christelijke volkeren duurzaam voldaan worde. In de landen van het Oosten moet een wettelijke en staatshuishoudkundige administratie ingevoerd worden, naar de eigenaardigheden en belangen der stammen. Het Oosten moet in den westerschen familiekring worden ingeleid aan de hand der europeesche beschaving. Men moet alle middelen aanwenden, om de zedelijke en stoffelijke krachten zoo aan te wenden, dat het bestaan dezer landen verzekerd, en zij naar buiten sterk en strijdvaardig gemaakt worden.

»Dit reuzenwerk zullen de christelijke mogendheden alleen kunnen volbrengen onder den invloed der sterke zedelijke magt, die den grootsten invloed in het Oosten uitoefent, eener magt, welke in staat is het vertrouwen in te boezemen, dat onontbeerlijk is om de oostersche Christenen het voortreffelijke der jonge instellingen te doen begrijpen. En die zedelijke magt, vooral bij de volkeren, die wij hier op het oog hebben, is geen andere dan de Godsdienst, de Kerk."

Het provinciaal geregtshof in Noord-Holland heeft heden het hooger beroep behandeld in de zaak van F. W. G. Linck, uit Naarden, waarbij deze wegens het in een gedrukt en verspreid geschrift plaatsen van honende en lasterende uitdrukkingen veroordeeld was tot eene geldboete van ƒ 25 en ten profijte der civiele partij (Jhr. M. Salvador) tot 25 cents schadevergoeding en tot betaling der kosten van aanplakking van dat vonnis te Amsterdam, Haarlem en Naarden.

Terwijl de adv.-gen. mr. F. F. Karseboom tot konfirmatie van het vonnis a quo konkludeerde, betoogde de raadsman van app., mr. Léon, adv. te 's Gravenhage dat de geïnkrimineerde uitdrukkingen niet strafbaar waren, en stellig geen vice déterminée aanduidden, weshalve hij tot vrijspraak en subsidiair tot renvooi van de zaak naar den beregter in eersten aanleg konkludeerde. Appellant verklaarde herhaaldelijk geene bedoeling tot lasteren te hebben gehad, waardoor de civiele partij zich voldaan rekende en afstand van zijn vordering deed.

Uitspraak 17 Maart.

Naar men verneemt, krijgt het zoo lang gekoesterde met zoo veel warmte begeerde plan, om een ijzeren spoorweg aan te leggen tusschen het Nieuwe Diep en Amsterdam, en verbindend met de Rijn-spoorweg, eenige meerdere wezenlijkheid; althans er zijn op dit oogenblik een paar Fransche ingenieurs aan den Helder, die verschillende opnemingen en opmetingen hebben doen bewerkstellingen, die tot dat plan in betrekking staan; zoodat, naar men veronderstelt, dit werk door fransche kapitalisten tot stand zal worden gebragt. (*U. Ct.*)

Den 8 Maart is aanbesteed de verdere voltooijing van het seminarie te Culenborg, en is daarvan aannemer geworden de heer A. van Beek, te Utrecht, voor de som van ƒ41700, daarbij de metselsteenen niet berekend, welke door den besteder geleverd worden.

Bij cirkulaire van 20 Febr. jl. heeft de minister van justitie de ambtenaren van het openbaar ministerie aangeschreven, om in de behandeling van strafzaken wel te willen toezien, dat de stukken, die tot het archief van het parket behooren, uitsluitend daar bewaard blijven, en dat geene andere schrifturen in de dossiers der processtukken worde gevoegd, dan die uit hunnen aard of bestemming daartoe regtstreeks behooren.

Bij eene tweede cirkulaire van dezelfde dagteekening, gerigt aan de kantongeregten, de regterlijke kollegiën en de ambtenaren van het openbaar ministerie waarschuwt de minister tegen de ophooping van gevangenen, wier aantal bereids geklommen is ver boven dat van 1855, zoodat de reeds aanmerkelijk opgevoerde berekeningen wegens kosten van voeding en verpleging, nog weder dreigen te kort te schieten. De minister meende, dat daartegen veel zou kunnen aangewend worden. *Vooreerst* door in het geval, dat de beklaagden of verdachten reeds in hechtenis verkeeren, de instruktie zooveel mogelijk te bespoedigen, en voorts: waar dit maar eenigzins wezen kan, door ten dienende dag regt te spreken. *Ten andere*, wanneer de ambtenaren van het Openbaar Ministerie zich, in cas van veroordeeling, onverwijld vergewissen, of de veroordeelden al dan niet van de middelen van appèl of kassatie wenschen gebruik te maken dan of zij zich om gratie aan den Koning willen wenden, ten einde, des neen en zoo ook hun geene overwegende gronden voor appèl of kassatie voorgekomen zijn, de definitieve bestemming der veroordeelden zooveel mogelijk te verhaasten. Orde en regel zullen ook in deze hunne goede uitwerking niet missen. Als een voorbeeld wijst de minister op hetgeen bij enkele der regterlijke kollegiën gebruikelijk is, waar namelijk de regters-kommissarissen maandelijks of op kortere, doch altoos gezette tijdstippen in raadkamer verschijnen, om rekenschap te geven van den stand der bij hen in instruktie zijnde zaken, en zulks, volgens het daarvan door den griffier bijgehouden register, dat in deze vergadering van Nommer tot Nommer wordt nageloopen.

De kommissaris des Konings in de provincie Noord-Holland heeft ter kennis gebragt: 1° *a.* dat de jagt op Ganzen en Eenden zal gesloten zijn met den 15den Maart aanstaande, als wanneer ook het kooijen niet meer zal mogen worden uitgeoefend; *b.* dat de jagt op watersnippen en ander waterwild zal gesloten zijn met den 19den April aanstaande: *c.* dat de uitoefening van het weispel van Kwartelen zal kunnen geschieden van 1 Mei tot 15 Julij dezes Jaars, bij welk jagtbedrijf alleen gebruikt zal mogen worden gemaakt van steekgarens, sprei- en vliegnetten; *d.* dat het tirasseren (slepen van Kwartels is verboden; 2° dat de visscherij zal gesloten zijn van 1 April tot 15 Mei dezes jaars, met uitzondering van het visschen op Aal en Paling met aalkorven en palingfuiken.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Eibergen c. a. G. R. A. J. van Hasselt, alsmede J. H. Koster op zijn verzoek eervol ontslagen als lid van het koll. van reg. over het huis van arrest te Almelo, en als zoodanig benoemd H. A. Kloppenburg.

'sGRAVENHAGE, 10 Maart. Gisteren middag heeft er bij Z. Exc. den baron d'André, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer der Franschen bij het Nederl. Hof, een groot diner plaats gehad, dat door den hertog Eduard van Saxen Weimar, verscheidene leden van het corps diplomatique en vele genoodigden werd bijgewoond.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp van wet, tot vaststelling van het regerings-reglement in West-Indië. De kommissiën van rapporteurs over verschillende ontwerpen gaan met hare werkzaamheden voort. Die over het ontwerp nopens het lager onderwijs, houdt drukke bijeenkomsten. Men verwacht, dat gedurende deze geheele week [illegible] over onderscheidene voordragten [illegible] worden voortgezet, maar dat [illegible] beraadslaging over eenig belangrijk [illegible] zal worden gehouden.

— Heden morgen heeft er, ter zake van de vervalschte ... alhier weder eene arrestatie plaats gehad; ... in hechtenis genomene naar Leyden overgebragt. Het blijkt dus, dat de instruktie in die zaak steeds met ijver wordt voortgezet.

— Men verneemt dat de kommissie uit den Gemeenteraad alhier, belast met het onderzoek van de zaak der spaarkas en der broodzetting, met hare taak gereed is en een uitgebreid rapport in gereedheid heeft gebragt, dat in de zitting van aanstaanden Dingsdag ter tafel zal komen. Men ziet de behandeling dier belangrijke zaak dan eerst in eene volgende zitting te gemoet.

ZWOLLE, 7 Maart. Heden heeft bij de verkiezing van een lid voor den gemeenteraad, ter vervanging van mr. A. J. Vos de Wael, niemand de meerderheid verkregen. De herstemming, welke op den 18 dezer bepaald is, zal alsnu geschieden over de heeren: J. F. A. A. Schaepman en S. H. Brinkman Tineken.

—ROSSUM, 9 Maart. De scheiding van de rivieren de Waal en de Maas, is door de digting van het kanaal van Sint Andries den 8sten dezer des avonds ten zes ure volbragt; in 8 dagen werkens is dit werk tot stand gebragt, waartoe alleen cirka negen duizend vierkante ellen zinkstuk in de diepte van ruim 10 ellen water zijn gezonken. Het zinken van zinkstukken en baardwerken, ging alles te gelijker tijd voort; man aan man, en schip aan schip, duidden eene ongekende levendigheid aan. De scheepvaart is ten 1½ ure finaal gesloten geworden, tot op welk tijdstip afkomende schepen, nog door de al naauwer en naauwer wordende opening henenvlogen.

"In een ongelooflijk kort tijdsbestek is thans eene onnatuurlijke vereeniging van de Waal en de Maas afgesneden; ieder is in zijne bedding terug gedrongen. Het kanaal van Sint Andries is van de kaart geschrapt, en de grondslag is gelegd tot de verbetering van de Beneden-Waal en de Beneden-Maas.

ALKMAAR, 9 Maart. Ter kaasmarkt van den 7den dezer waren aanwezig 84 stapels kaas, wegende te zamen 14647 ned. ℔.

De prijs was van kleine hooikaas *f* 27 en dito middelb. *f* 27, per 50 ned. ℔.

'S HERTOGENBOSCH, 9 Maart. Bij de belgische Regering bestaat het plan, om eene gracht of water-afvoersloot te graven van Achel naar Arendonck, om daardoor het water op te vangen, dat van de irrigatiën vloeit. Dit plan verdient allezins ondersteuning, want door zijne uitvoering zullen de menigvuldige en gegronde klagten over het inandeeren door België van onze beste weilanden worden weggenomen. Door dit afdoende hulpmiddel zullen al de eigendommen langs de rivier de Dommel van de belgische grenzen tot 's Hertogenbosch, sedert vele jaren zoo zeer door bedoelde irrigatiën benadeeld, van het overtollige water en daardoor veroorzaakte overstroomingen bevrijd worden. (*H.*)

ASSEN, 9 Maart. De heer mr. J. A. W. Gratam redakteur en uitgever der *Prov. Drentsche en Asser Courant*, die in verzet is gekomen tegen het vonnis, waarvan wij vroeger in het *Handelsblad* melding maakten, verscheen gisteren voor de arrond.-regtbank, waar zijne zaak op nieuw werd behandeld. Het O. M., bij monde van den heer mr. W. L. Schiffer, eischte voor den bekl. eene gevangenisstraf van een tot zes maanden, eene geldboete van *f* 25 a 1000 en in de kosten. De heer Gratama, die zelf zijne uitgewerkte verdediging voordroeg, trachtte o. a. aan te toonen, dat in de bewuste nommers der *Prov. Drentsche en Asser Courant* (waarvan wij in den tijd melding maakten, geen boos opzet (laster) is gepleegd jegens den heer J. F. Zylker, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal die als getuige uit 's Hage is overgekomen. De gehoorzaal was met een talrijk publiek bezet. Na repliek van het O. M., heeft de regtbank de uitspraak bepaald op Donderdag e. k.

BERLICUM (Friesland), 8 Maart. In onze omstreken zijn dezer dagen onderscheidene percelen verkocht tegen *f* 2000 en daar zelfs boven, het pondemaat (36¾ roede), aldus het bunder voor meer dan *f* 6000. En wat de verhuring aangaat: Een pondemaat doet per jaar niet zelden nog al wat boven de *f* 100, en in deze dagen zijn er 15 pondematen van één eigenaar verhuurd voor de belangrijke som van tusschen de *f* 1400 en 1500 per jaar, behalve de onkosten der verhuring en de lasten, behalve de grondbelasting, nog daarenboven voor rekening van den huurder zijn. (*H.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Maart. Van de zitting der konferentie van gisteren is niets uitgelekt; men blijft volhouden dat de vredelievende gezindheid der gevolmagtigden niet vermindert, en dat de goede verstandhouding voortduurt.

— Even als bij de infanterie, zullen ook bij de kavallerie sappeurs gevoegd worden; men heeft daarmede reeds een aanvang gemaakt bij het 4de regement kurassiers te Valenciennes.

— Heden ten 10 uur werd op de Tuileriën een ministerraad gehouden onder voorzitterschap des Keizers. De zitting eindigde eerst over twaalven.

— De Keizer en de Keizerin bezochten heden middag de in de straat Vivienne ten toon gestelde luijermand voor het verwachte keizerlijke kind. Het keizerlijke paar bleef er langer dan een uur. Eene talrijke menigte bevond zich aldaar, begeerig om HH. Majesteiten te zien. Op de Tuileriën is alles gereed. Paul Dubois, de accoucheur der Keizerin, woont sedert den 1 Maart op het keizerlijk paleis. Hij heeft dezelfde kamers betrokken, die zijn vader Antoine Dubois voor 40 jaren bij de bevalling van Keizerin Maria Louisa bewoonde.

— Al de leden van de hooge staatsligchamen, welke zich in het kasteel der Tuileriën moeten bevinden zoodra het oogenblik van de bevalling der keizerin daar is hebben heden morgen een kabinet-schrijven ontvangen, waarin hun wordt voorgeschreven, om zich niet van hun gewoon verblijf te verwijderen zonder aan hunne huisgenooten op te geven, waar zij zich bevinden, ten einde men hen kan waarschuwen, zoodra hunne tegenwoordigheid vereischt zal worden. Deze maatregel van voorzorg bewijst, dat de bevalling van H. M. als ophanden wordt beschouwd. Behalve de eigenlijke min, is er nog eene tweede min aangenomen, voor het geval dat de eerste, voor korteren of langeren tijd buiten dienst gesteld mogt worden. Deze tweede min is, even als de eerste, in het paleis der Tuileriën gehuisvest en ontvangt daarvoor 400 franken 's maands.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Maart. In de zitting van het britsche Lagerhuis van 6 dezer werd door lord John Russell een plan tot verbetering en uitbreiding van het lager onderwijs in Engeland en Wales ontwikkeld. Gedachtig aan de vruchtelooze pogingen, door hem zelven en anderen tot de bereiking van dat algemeen gewenschte doel vroeger menigmaal te werk gesteld, achtte hij het raadzaam thans geen uitgewerkte bill in te dienen, maar alleen de hoofdtrekken van zijn plan voor te dragen, met het doel om zelf na de Paasch-vakantie in diskussie en stemming te brengen, en ze, indien het Huis zich er mede vereenigde, tot grondslag voor eene in te dienen bill te nemen.

Dat in Engeland en Wales geen voldoend lager onderwijs, zooals in Zwitserland, Nieuw-Engeland en andere van de meest verlichte landen der wereld gegeven werd, stelde lord John op den voorgrond; er waren in Engeland en Wales meer dan 4,000,000 kinderen en jongelieden tusschen den ouderdom van vijf en vijftien jaren, doch er waren slechts 2,000,000 die op de schoollijsten stonden; en 1,750,000 die school gingen; en onder de door dezen bezochte scholen waren er vele zóó slecht, dat er naauwelijks gelegenheid tot het opdoen van kundigheden bestond; terwijl de scholen, waar het toezigt des Staats een waarborg van goed onderwijs was, te zamen slechts ruim 500,000 scholieren telden.

Verder werd tot aanwijzing van het gebrekkige van het schoolwezen door lord John aangevoerd, dat er vele schoolmeesters waren die slechts elf shilling en schoolonderwijzeressen die slechts acht shilling in de week verdienden; dat onder de personen, die scholen of schooltjes hielden, zeven honderd waren geteld, welke niet in staat waren om hunnen naam te schrijven maar met een kruismerk onderteekenden, en dat knapen en meisjes boven den ouderdom van tien jaren veelal geheel geen schoolonderwijs meer ontvingen.

Hierbij erkende de spreker dat het volksonderwijs in de laatste jaren, vooral in hoedanigheid, verbeterd was, hoofdzakelijk door de bemoeijingen van den Staat, die toelagen uit de schatkist verstrekte, toezigt op de gesubsidieerde scholen hield en goede onderwijzers aankweekte.

Doch wat er ook in de laatste jaren gewonnen ware, het ontbrak nog, naar het oordeel van lord John, aan een nationaal schoolwezen, aan voorzieningen voor de opvoeding van allen. Er behoorde gezorgd te worden dat niemand in Engeland van goed schoolonderwijs verstoken bleef; dat moest het doel zijn; om het te bereiken wilde hij het bestaande stelsel tot grondslag nemen en verbeteren, niet afbreken.

In de eerste plaats wilde hij den invloed, dien de hooge regering thans door het subsidiëeren en inspekteeren van scholen uitoefent, uitbreiden en vergrooten, door haar in het verleenen der toelagen van al te beperkende regelen te ontslaan en door het benoemen van niet minder dan tachtig nieuwe schoolopzieners.

Verder wenschte hij een wijziging der bestaande wetsbepalingen betrekkelijk liefdadige stichtingen, met het doel om gelden, welke thans tot nadeel of althans zonder nut voor het algemeen in aalmoezen, brooduitdeelingen enz. besteed werden, voor het onderrigt der armen en van den middenstand dienstbaar te maken.

Wanneer in eenige plaats door bijdragen der liefdadige stichtingen, door vrijwillige giften der ingezetenen, door subsidiën uit de schatkist en door het schoolgeld geen genoegzame geldmiddelen konden worden bijeengebragt om in de behoefte aan volksonderwijs te voorzien, dan wilde lord John Russell aldaar de toevlugt tot eene plaatselijke schoolbelasting nemen. Hij meende echter dat het aanwenden van dit middel niet van het goedvinden der ingezetenen en der plaatselijke overheden afhankelijk mogt blijven, daar hij vreesde dat alsdan juist in die plaatsen, alwaar de grootste behoefte aan onderwijs bestond, daarin niet zou voorzien worden: hij achtte alzoo noodig te bepalen, dat ieder schooldistrikt, alwaar na 1 Januarij 1858 de middelen tot volksopvoeding door de bevoegde overheid of door de hooge regering ontoereikend verklaard wierden, aan eene schoolbelasting onderworpen zou worden; zullende in dat geval ook de regeling van het schoolonderwijs, en de benoeming der onderwijzers aan gemagtigden van de belastingpligtigen opgedragen worden.

Dat scholen, die uit een door alle ingezetenen opgebragte belasting bekostigd werden, *niet voor de staatskerk of voor eenig ander kerkgenootschap uitsluitend dienstbaar gemaakt konden worden*, leed bij den spreker geen twijfel, en evenmin dat het volksonderwijs er niet tot wereldlijke kundigheden beperkt mogt worden: Integendeel, de zedelijke vorming van den mensch en burger moet, naar zijne overtuiging, hoofdoel zijn. Zedelijke vorming nu zonder godsdienst of Christendom wenschte lord John niet, hij erkende dat er deskundigen waren die op de volksschool zedelijke vorming zonder godsdienstige elementen mogelijk en wenschelijk achten, en dat dit stelsel elders, met name in de Vereenigde Staten, in de daad, en, naar verzekerd werd, met goede vrucht, in toepassing gebragt was. Indien het waar is (zeide lord John) dat bij zulk een schoolwezen het christelijk karakter des lands in stand blijft, indien daardoor broederliefde en Christenzin onder de bevolking bevorderd worden, dan kan ik het welslagen van dat stelsel niet anders dan met blijdschap zien. Maar in ons eigen land, geloof ik, zou dat stelsel niet kunnen ingevoerd worden zonder aan te druischen tegen de denkwijze van het publiek en van vele deskundigen, wier gevoelen groot gezag onder ons heeft."

Stond het alzoo vast dat het volkonderwijs in Engeland tot zedelijke en wel bepaald tot godsdienstige en christelijke vorming strekken moest, het was zeer moeijelijk dat beginsel te verwezenlijken. »Laten wij de regeling van dat punt aan het plaatselijk schoolbestuur over (zeide lord John), dan zal het schijnen dat wij de hoofdzaak onbeslist laten: en zoo wij te veel bepalingen maken of zoo wij hetzij aan de staatskerk of aan eenig ander kerkgenootschap voordeelen gaven, schenden wij het groote beginsel der godsdienstvrijheid. Ik kan alzoo, alles overwegende, tot geen andere slotsom komen dan deze: daar het gezag der Heilige Schrift hier te lande algemeen door alle christenen erkend wordt, kan het Parlement met regt en reden bepalen, dat in alle door den Staat gevestigde volksscholen de Heilige Schrift dagelijks gelezen zal worden, maar dat scholieren, voor wie dat godsdienstonderrigt door hunne ouders of voogden niet wenschelijk geacht wordt zich gedurende de lezing er van zullen mogen verwijderen."

Een van de warme liberalen, de heer Roebuck, zeide, dat lord John Russell, door het bijbellezen in de scholen in te voeren, alle roomsch-katholieke kinderen er uit weren, en alzoo geenszins een nationaal schoolwezen stichten zou. De kinderen den Bijbel te doen lezen en hun, wanneer zij naar den zin van het gelezene vroegen, ophelderingen te weigeren, zou ongerijmd zijn; en zoodra men ophelderingen gaf, zou men in aanraking met het leerstellige komen en op punten stooten, waarover de kerkgenootschappen twist voeren. Daar het aanroeren van betwiste punten der godsdienstleer zoo moeijelijk te vermijden, en toch zoo doodelijk voor den vrede en de vriendschap onder de ingezetenen was, wilde de heer Roebuck dat het lager onderwijs zich tot de wereldlijke kundigheden bepalen zou, waarbij het zijns oordeels tevens eene zedelijke strekking zou kunnen hebben.

De heer Gibson, een lid van de manchestersch of vrijhandelspartij, zeide dat het volks-onderwijs, voor zoo ver het uit gedwongen bijdragen van allen bekostigd werd, zich tot wereldlijke kundigheden zou behooren te bepalen: op algemeene kosten kon onderrigt gegeven worden in hetgeen door allen aangenomen en goedgekeurd werd, maar het onderwijs in zaken, waarover verschil van gevoelen bestond, moest aan de vrijwillige bemoeijingen harer voorstanders overgelaten worden. Hij erkende, dat zijn stelsel niet populair was, en dat de naam van wereldlijk onderwijs aan vele vrome lieden eene huivering aanjoeg, alsof het gelijkbeduidend met ongodsdienstig of goddeloos onderwijs ware. Zijns inziens zou het nationaal godsdienstige schoolstelsel van lord John in de praktijk eigenlijk weinig van het wereldlijke stelsel verschillen. Mogt er door het plaatselijk schoolbestuur aan de bijbellezing ander godsdienst-onderrigt toegevoegd worden, dan zou de openbare school eene kerkgenootschappelijke school worden, ingerigt naar den wensch van de meerderheid der ingezetenen, maar eene bron van grieven en verbittering voor de minderheid. De heer Gibson verhaalde verder, hoe hij, een Protestant, en zijne vrienden te Manchester met het beste gevolg eene modelschool voor enkel wereldlijk onderwijs opgerigt hadden, die grooten toeloop van scholieren had.

De heer Miall, een van de roomsch-katholieke leden, meende dat nationaal schoolwezen, zoo als lord John Russell dat voorstelde, een onbillijkheid zou zijn tenzij

alle godsdienst-onderrigt en bijbellezing uitgesloten wierd.

— Lord Palmerston bragt aan lord John Russell lof en dank toe wegens diens bemoeijingen voor het volksonderwijs; hij wenschte dat die thans met een beteren uitslag dan vroeger bekroond mogten worden; maar hij drukte zich in zeer algemeene bewoordingen uit, die blijkbaar de strekking hadden om het oordeel des gouvernements over het voorgestelde plan vrij te houden.

— De heer Roebuck schrijft aan de *Sheffield Times*, in antwoord op eene door den heer Urquhart tegen lord Palmerston ingebragte beschuldiging, alsof aan dezen de schuld van den val van Kars moet toegeschreven worden, dat deze aantijging, naar zijne innige overtuiging, geheel en al ongegrond is. Lord Palmerston, zegt eerstgemelde, mag misslagen begaan hebben, maar tot verraad is hij geenszins in staat. De val van Kars moet voornamelijk aan zelfzucht van lord Stratford de Redcliffe geweten worden.

— Gisteren melden wij een nieuwe nederlaag, die Keizer Soulouque leed in zijn oorlog tegen de Dominikanen. Het blijkt thans evenwel, dat die nederlaag (24 Januarij) van jongere dagteekening is dan de bekende proklamatie van den 27sten Januarij, waarbij de Keizer zijne nederlagen uitsluitend aan het verraad der zijnen toeschreef, zijn leger ontbondt en alzoo feitelijk de vijandelijkheden tegen de Dominikanen staakte, die van hun zijde feesten aanrigtten tot viering der overwinning, door welke zij zich zóó veilig geloofden, dat reeds de staat van beleg in drie provinciën der dominikaansche republiek werd opgeheven (5 Februarij). In den eersten tijd zal men dus van oorlogen tusschen de Haïtianen en Dominikanen niet veel hooren.

— De laatste berigten uit Mexiko in den *Times* bevestigen de mededeeling van het waarschijnlijke eener contra-revolutie en eene anarchie zonder einde, waardoor Mexico welligt uit de rij der onafhankelijke Staten zoude verdwijnen. Men verwachtte een aanval der insurgenten onder Havo y Tamariz op de hoofdstad en daar de regering zich, zoowel het leger als de geestelijkheid tot vijanden gemaakt heeft, zouden zij bijna geen tegenstand ontmoeten. Ondertusschen worden, zegt de berigtgever, de Staatsinkomsten door de ministers, die hun val zien aankomen, nog gewetenloozer dan ooit bestuurd, en de openbaarmaking van het nieuwe tarief wordt met opzet verschoven, ten einde de gunstelingen der Regering die met den juisten inhoud er van bekend zijn, er van te voren partij van kunnen trekken. Volgens de berigten, welke dit melden, speelt de amerikaansche gezant in deze zaken eene rol, met het doel, dat Mexiko ten onderga en ten slotte bij de Unie worde ingelijfd.

— Onlangs werd in Tennessee een doodvonnis uitgesproken waarbij een paard als getuige tegen den beschuldigde heeft gediend. De zaak, die beslist moest worden alvorens het vonnis te kunnen uitspreken, was de juiste plaats te vinden waar de misdaad gepleegd moest zijn. De schuld van den aangeklaagde was genoegzaam bewezen, maar de zaak werd behandeld voor een hof welks regtsgebied zich tot het twaalfde distrikt bepaalde. Dit distrikt was van het dertiende afgescheiden door een pad dat ongeveer veertig schreden ver van een boom verwijderd was aan wiens voet men het lijk van den verslagene had gevonden. Die boom stond in het twaalfde distrikt, maar er waren vermoedens dat de moordenaar het lijk van den weg naar den voet des booms gesleept had. Zoo men dit bewijzen kon, zou de regtbank wegens haar jurisdiktie zich onbevoegd moeten verklaren en den gevangene ontslaan. De zaak werd tot voldoening der jury opgelost door het paard, waarop de vermoorde op het oogenblik van de misdaad gezeten was. Dit paard werd op den weg gebragt, die de twee distrikten scheidde, en gaf duidelijk teekenen van schrik en angst toen men het naar den boom leidde; daar gekomen, werd het dier zoo wild en woest dat men het ter naauwernood bedwingen kon. Men bragt het weder op het pad terug, en liet het toen aan zich-zelf over; het liep regt op den boom toe, en woelde met de voorpoot de aarde om op de zelfde plaats waar men het lijk gevonden had. Slechts met groote moeite mogt het gelukken, het paard van daar te verwijderen. Deze proef werd nog eenige malen herhaald en daar hij telkens hetzelfde gevolg opleverde, nam de jury de getuigenis van het paard als bewijs aan dat de moord aan den voet van den boom had plaats gevonden, en de moordenaar werd veroordeeld.

— De hoofd-redakteur van een blad der *Know-nothing's* te Knoxville rigt de volgende woorden tot zijn abonnenten:

»Diegenen onder u, welke ons zenden wat zij ons schuldig zijn, zullen wij een extra-plaats in onze boeken geven, en naast hun namen met groote letters schrijven: GENTLEMAN EN CHRISTEN. Diegenen welke ons niet kunnen betalen en ons dat melden met erkenning hunner schuld zullen wij voor verstandige mannen houden. Maar de namen van hen, die noch het een noch het ander doen, zullen wij met het aanstaande voorjaar in een extra-bijblad onzer courant openbaar maken, en hun aanduiden als een bende *onbeschaamde gaauwdieven*, die jaren lang gratis van het werk willen genieten van een armen drommel, en zonder te betalen het papier, den inkt en het drukloon gebruiken.

»Komt ons bezoeken, booswichten! en gij zult onze kleine kinderen u met de oogen zien dreigen, en om brood vragen. Komt onze jassen zien vol gaten en scheuren, en den angst dien wij dagelijks voor de deurwaarders uitstaan, want wij hebben schulden gemaakt om ons blad te vergrooten, dat gij wel lezen maar niet betalen wilt.

»Ja huichelaars, schijnheiligen, heiligschenners, gij hebt ons lang genoeg naar ons geld laten wachten om ons arm, kreupel, ellendig, blind en naakt te maken, en gij rijdt op onze kosten in prachtige koetsen naar de kerk. Denkt gij in den hemel te komen zonder ons te betalen? Rekent er niet op!"

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Maart.

BEVALLEN (8 Maart): H. C. Dreckmeier, geb. de Casparis, D.

OVERLEDEN (4 Maart): C. Kolfring, geb. de Boer, 76 j. — (5 Maart): J. Appenzeller, [illegible] j. - H. I. Holst, wed. C. van de Stadt, 66 j. - M. A. Caspers, 26 j. — (6 Maart): H. G. Landré, 20 j. - T. F. Challa, 52 j. - J. G. Hanneman, 71 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	8 MAART 4½ u. gebl.	10 MAART 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld a	2½	63¼	63 1/16	a	63¼	63 1/16
Dito Dito	3	75¼	75¼		75 5/16	
Dito Dito	4	93⅜	93¼		93½	93⅜
N. Leening 1844	4	93				
Amortisatie	3½					
Handel-Maatschappij	4½	130½				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½					
Dito Hollandsche dito						
Obligatiën	4½					
Maatschappij van Weld.	4					
Aand. Ned. Bank.						
België, Certifikaten	4½					
Dito *Rothschild*	2½	51¼	51¼			
Frankrijk, Obligatiën	3					
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23 15/16	24		24⅛	24
Nieuwe	3	43½	43¼		43⅜	
Binnenlandsche	3	38 9/16	39		39⅛	39
Cert. Coup. Sp. Com.			4¼		4⅛	
Amortisable Schuld		6⅝	6 15/16		7 5/16	7
Portugal, te Londen	3	44 15/16	44¼		44½	44½
Dito Uitgestelde						
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	101⅝	101⅜			
Dito A°. 1828—1829	5	100⅝	100¾			
Negot. 1831 en 1833	5	88 5/16				
Nieuwe Engelsche	4½	92¼	92			
Negot. 1840	4		81¼			
Dito *Stieglitz*	4		80⅝			
Dito Nieuwe	4					
Certifikaten te Hamburg	5					
Inschr. op 't Grootboek	6					
Dito Certifikaten	6	68 9/16				
Polen, Obligatiën	4	76⅝				
Aandeelen 1835			151			
Oostenrijk, Metalliek	5	79⅛	78⅝		78 13/16	78⅞
Dito Nationale	5	79⅞	79⅝		79⅞	79¾
Dito 1847	2½	40 9/16	40 5/16		40½	40 7/16
Dito 1851 en 1852	2½	40 9/16	40 5/16		40½	40 7/16
Dito Nieuwe	5	84⅞	84 11/16		84 13/16	84¾
Dito 1854	5	84⅞	84 11/16		84 13/16	84¾
Weener Bank	5		80½			
Dito	4		65			
Aand. met Loting fl. 250		ƒ404				
Nieuwe dito 1854						
Pruiss. Aand. 1854	3½					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.						
Dito Orig.						
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5					
Sardinië, te Londen	5					
Denemarken, dito	3					
Louisiana, te Londen	5		100 5/16			
Brazilië	5					
Dito 1843	5					
Mexiko, te Londen £ 100	3	19⅞	19⅞		19⅞	
Dito Onbepaalde	3	19⅞	19 11/16		19¾	
Peru	4½	79	79⅛		79¼	
Grenada, dito à £ 100	2½	20⅝	20½		20⅝	
Dito Uitgestelde		7¼	7		7⅛	
Ecuador			3⅝		3 11/16	
Venezuela, te Londen	4½		26¼		27¼	27
Dito Uitgestelde	1½		12			
Grieken [illegible]						

N. 5 pc. Stiegl. 89⅞, ¼; O. 88⅞, ⅞; Credit ƒ 210, 215; Gren. onb. 20½, ⅝; Ecuad. onb. 3⅝, 11/16; N. 4¼, ⅝; Landw. 4⅞.

Binnenl. fondsen waren heden prijshoudend, spaansche bij vrij levendigen omzet tot verbeterde koers te plaatsen, oostenrijksche een weinig aangeboden; in zuid-amerikaansche fondsen was weinig handel.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt., Prolongatie 5¼ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 56	Livorno	2/m	ƒ 39
	zigt	» 56⅛	Napels		» 87
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg		» 1,78
	zigt	» 56⅛	Weenen	6 w.	» 34
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg		» 35½
Cadix		» 243	Frankfort		» 98⅝
Seville		» 242	Hamburg	2/m.	» 34 13/16
Bilbao		» 242		zigt	» 35¼
Lissabon		» 41½	Londen	2/m.	» 11,82½
Porto		» 41½	»	zigt	» 11,97½
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 55⅜; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 95⅞; Spanje 1—3 pc. 23⅞; Binnenl. 3 pc. 39 5/16; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metall. 5 pc. 82⅞; id. Nat. 5 pc. 83⅝.

PARIJS, 10 Maart. Fransche 4½ pc. 93.75; 3 pc. 72.15; 3 pc. Spanje 38⅞; id. 1¼ pc. 24⅛; 5 pc. Met. 89; Rom. Leen 87½.

LONDEN, 10 Maart. Consols 91⅞, 3 pc. Spanje buitenl. 42⅞; 1¼ pc. dito 23⅝; Comité-Bewijzen 4⅝; Passive 6⅛; 5 pc. Rusl. 101½; 4½ pc. dito 92; 4 pc. Holl. 95; 2½ pc. id. 63¼; 5 pc. Sardinië 90 Brazilië 101; 4½ pc. Peru 79½; Gren. uitg. 7; id. werk. 21½; 3 pc. Mexiko 20; Turkije —; 3 pc. Portugal 43½; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 10 Maart. Met. 5 pc. 84⅝; id. 4½ pc. 73½; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 10.08; Amst. —; Parijs —; Goud 6½; Zilver 5; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 10 Maart. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104½.

HAMBURG, 10 Maart. Spanje 1¼ pc. 36⅛; id. 3 pc. 22½; Rusl. 5 pc. 98½; 3 pc. Mexikanen 11½; 5 pc. Sardinië 85⅝; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 10 Maart. 5 pc. Met. 82, 1 pc. Spanje binnenl. 24; id. 3 pc. 38⅜; Wissel op Londen 3/m. 120⅝; Parijs 94½; Weenen 119⅞; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	ƒ 29,—	a	—	Pruissische	ƒ 34½	a	—
Napelsche	- 26,60	,,	—	Spaansche	- 2,39	,,	—
Div. in £St.	- 11,90	,,	—	Hamb. Russ.	- 35 1/16	,,	—
Eng. Russen	- 11,90	,,	—	Russ. in Z. R.	- 36	,,	—
Fransche	- 56	,,	—	,, Pap. ,,	- —	,,	—
Belgische	- 56	,,	—	Pools. in Fl.	- 26⅞	,,	—

Nat. Met. ƒ 29.85. Portug. ƒ 11.90.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à ƒ 10 per Stuk	ƒ 9,75	a 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,90	» 12,—
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,35	» 9,45
Baren Goud en Speciën à ƒ 1442,60 per Ned. ℔ fijn	11¼	à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	ƒ —,—	à —,—
» 990 » 700	» 104,20	» 104,70

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1856.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	67,374	ƒ 55,927,70	ƒ 17,171,49½	ƒ 73,099,19½
Februarij	65,882	» 55,169,10	» 12,042,44½	» 67,211,54½
Totaal	133,256	ƒ 111,096,80	ƒ 29,213,94	ƒ 140,310,74

De Exploitatie-rekening en Balance over 1855 sluit met eene winst van ƒ 276,415,90. Onder goedkeuring der algemeene vergadering zal er dus kunnen worden uitbetaald een dividend van ƒ 42,50 per aandeel, latende als batig saldo in kas ƒ 165,90.

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1855.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrenst.
Mei	48,153	ƒ 57,107,92½	ƒ 13,370,60	ƒ 70,478,52½
Junij	52,105	» 64,212,27½	» 13,007,86	» 77,220,13½
Julij	71,738	» 89,777,75	» 13,754,47	» 103,532,22
Augustus	88,653	» 120,830,99½	» 16,369,43	» 137,200,42½
September	69,998	» 93,838,07½	» 15,965,15	» 109,803,22½
October	56,751	» 72,003,80	» 18,704,13	» 90,707,93
November	45,468	» 57,518,85	» 20,797,71	» 78,316,56
December	44,197	» 54,555,92½	» 27,954,02	» 82,506,94½
Jan. 1856	44,998	» 53,156,17½	» 24,144,96	» 77,301,13½
Februarij	45,819	» 53,492,70	» 15,775,79	» 69,268,49
Totaal	567,890	ƒ 716,494,47	ƒ 179,844,12	ƒ 896,335,59

HANDELSBERIGTEN.

Te Rotterdam werd heden afgedaan 4294 krs. Java-Suiker zeeland per *Leodes* prijs geheim.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 10 Maart. Tarwe onveranderd; 127, 129 ℔ witb. Poolsche ƒ 610, 625; 130 ℔ h. dito ƒ 620; 133 ℔ n. Geldersche ƒ 460; 130 ℔ n. Brunswijker ƒ 455; in veiling 10 last Egyptische 122 ℔ a ƒ 265 opgehouden.

Rogge prijshoudend: 120 ℔ Pruissische ƒ 355; 117, 119 ℔ n. Inl. ƒ 287; 293; 140/2 ℔ dito ƒ 280; in veiling 40 last beschad. Donau 104 a 107 ℔ ƒ 195; 85 last dito 107 a 110 ℔ ƒ 246.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit in een doen: 123 ℔ Amersf. ƒ 270; 120 ℔ Geldersche ƒ 256; 115 ℔ Holsteinsche ƒ 242.

Olie[illegible] Olie in April ek. 98; Sept., Oct. en Nov. 74 ℒ. *Raapolie* op 6/w. ƒ 53½; Vliegend ƒ 52; 1° Mei ek. ƒ [illegible]; Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 41½. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 37½; Vliegend ƒ 36; 1° April en Mei ƒ 35½, ¼; Sept., Oct., Nov. en Dec. ek. ƒ 34. *Hennepolie* op 6/w. ƒ [illegible]; Vliegend ƒ 46.

ROTTERDAM, 10 Maart. Tarwe. Puike jarige Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. ƒ 450, 465; puike Nieuwe dito ƒ 405, 415; Middelsoort dito ƒ 375, 390; [illegible] ƒ 345, 360; Zomer dito ƒ 345, 355, [illegible] Zeeuwsche en Vlaamsche ƒ 288, 300; [illegible] sche ƒ 270, 285. — Garst. N. Zeeuwsche [illegible] Winter ƒ 186, 201; dito Zomer ƒ 153, 165. — Haver.

Zeeuwsche en Polder Korte *f* 126, 135; dito en dito Voeder *f* 105, 117; Ligte dito *f* 81, 93. — Boekweit. Noordbrabandsche op 142/2 ℔ *f* 260, 265, 270; Stichtsche *f* 265; Oostvriessche Veen *f* 250; Holsteinsche *f* 260. — Boonen Zeeuwsche Paardeboonen *f* 192, 201; Duiveboonen *f* 222, *f* 231; Walchersche Witte *f* 360, 375, Zeeuwsche Witte *f* 315, 330; Walchersche Bruine *f* 315, 330; Zeeuwsche Bruine *f* 285, 300. — Erwten. Walchersche Blaauwe *f* 270, *f* 285, Zeeuwsche dito *f* 225, 248; dito dito groote *f* 245, *f* 270; dito Witte *f* 233, 248; Zeeuwsche Graauwe *f* 255, *f* 270; Geldersche dito *f* 300, 345. — Van Koolzaad geen verkoop bekend. Zeeuwsch Zomerzaad 78 £. — Inlandsch Zaai-Lijnzaad in prima kwaliteit 106 a 110 Stuivers. — Inlandsch Hennepzaad tot *f* 295 a 290 aangeboden. — Kanariezaad ruim 50 cents lager en moeijelijk te plaatsen. — Bruin Mosterdzaad *f* 35, 36, Geel dito *f* 19, 20 per Mud. — Raapkoeken *f* 105, 110. Lijnkoeken *f* 140, 145 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 154/2 ℔ witb. Poolsche *f* 600; 161/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 475, 480, 485; 160/2 ℔ dito dito *f* 470, 475; 162/2 ℔ Bovenlandsche *f* 450. — Rogge. 146/2 ℔ puike Stockholmer *f* 360. — Gerst. 131/2 ℔ Engelsche *f* 232, 234.

SCHIEDAM, 10 Maart. Gerst. 131/2 ℔ Engelsche *f* 232 kont., *f* 234 6/w — Moutwijn *f* 18,50; Jenever *f* 24,—; Amst. Proef *f* 25,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 10 Maart. Op de gunstige berigten van Rio zijn heden van *Koffij* afgedaan 1700 balen Rio en 650 en 650 balen Santos tot hoogere prijzen.

Van *Katoen* zijn ca. 400 balen Suratte zeilend per *Ellen Castle* verkocht.

De *Graanmarkt* was heden veel hooger voor alle soorten; houders zijn hoog gestemd. Rijn Tarwe *f* 16¼ a *f* ½, d° Engelsche *f* 16½, d° mooi pruissische *f* 17 en blanke Zeeuwsche *f* 17½ a *f* ¾; voor disponible inl. Rogge is *f* 11¼ en voor zeilende Amer. *f* 12 en 70 kilo besteed. Voor de laatste soort werd na de beurs niet a *f* 12½ losgelaten. Oliezaad kalm.

RIO DE JANEIRO 12 Febr (per *Tamar*) *Koffij*; goed first op 5400 a 5500 reis genoteerd dus op de noteering van 12 Febr. ca. 200 reis hooger. Voorraad ca. 100,000 bn. *Vracht* naar het Kanaal 40 s. a 45 s. Wissel op Londen 27½ d.

HAVRE, 7 Maart. Van *Rijst* zijn 5000 balen O I. afgegaan.

Olie flaauw; 1000 kilo *Palmolie* bedongen fcs. 60.

Verfhouten. Hiervan zijn 25 ton Haiti Campêche zeilend van Port au Prince a fcs. 750 losgelaten.

Granen blijven wat vraag genieten, blanke Amer. Rogge met fcs. 83 a 83; Meel Baltimore met fcs. 43.50 in Entr. d° New-York zeilend met fcs. 43 betaald.

St.-PETERSBURG, 17/29 Febr. *Talk* met vrij veel omzet, vooral in loco, die a R. 143½ a 144 meerendeels voor een onzer Stearine fabrieken opgekocht is. Geele Talk met voorschot op Aug. a 142½ a 143 gedaan. — *Koers* op Amsterdam 183½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Maart. Visser, Eliza, Suriname, l. v. Plymouth.

UITGEZEILD:

TEXEL, 10 Maart. Schut, Jacob Synes, Liverpool.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 10 Maart, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis, Tuin en Erve, Oude Teertuinen, M 141, met Pakhuis en Erve, daarachter, aan de Kolk, M 124; *f* 13900, *f* 100, J. F. Schutte. — 2. Huis, Achterhuis en Erve, Nieuwendijk, L 77; *f* 11700, *f* 50, Opgehouden. — 3. De Loodwit-Fabriek-Molen *de Zon* c. a., op het Funen, T 7 a 12; *f* 5000, Dito. — 4 Huis, Heerenstr., SS 305, *f* 2900, *f* 50, J. Feije. — 5. Huis, Achterhuis en Erve, Warmoesstraat, J 592; *f* 13950, *f* 50, J. W. Rademaker. — 6. Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, UU 218; *f* 2600, *f* 1, A. F. Sondorp. — 7. Huis en Erve, Tuinstraat, NN 459; *f* 975, L. Hartgerink, R. Wz — 8. Dito, Egelantiersgracht, NN 44; *f* 1625, D. de Vriend. — 11. Dito, Bloemstraat, DD 281; *f* 2075, J. F. Schutte. — 12. Huis, Tuin en Erve, Buiten Dommerstraat, UU 709; *f* 2525, J. Eeckhoff. — 13. Dito, als voren, UU 707; *f* 1275, *f* 3, G. van Heerde. — 14 Huis, Noordermarkt, in den Schildwapengang, PP 527; *f* 860, *f* 20, W. N. Vis. — 15. Huis, Achterhuis en Erven, St. Jacobstraat, L 384; *f* 1600, *f* 225, J. Went. — 16. Huis, Tuin en Erve, Elandsgracht, GG 316; *f* 1250, F. J. Jansen. — 17. Huis, Moestuin en Erve, buiten de Utrechtsche Poort, op het Hoedenmakerspad, N°. 1490; *f* 625, *f* 30, W. P. Steenhoff. — 18. Huis en Erve, Egelantiersgracht, in den Wittevoetsgang, NN 29; *f* 1025, *f* 50, H. B. Reesinck. — 19. Pakhuis, ingerigt tot eene Grutterij, benevens Gereedschappen, Dirk van Hasseltsteeg, in het Spanjaardspoortje, H 517; *f* 1000, Opgehouden. — 20. Huis, Stoofsteeg, K 534; *f* 2350, F. Reysenbach. — 21. Koetshuis, Ridderstraat, N 228a; *f* 1500, *f* 5, Opgehouden. — 22. Huis en Erve, Goudsbloemstraat, QQ 474; *f* 1500, Dito. — 23. Buitengoverblijf *Zorgvliet*, buiten de Zaagmolenspoort, op het Zaagmolenspad, WW 144; *f* 2975, *f* 25, Dito.

N°. 9 en 10 zijn niet geveild.

Advertentiën.

Heden beviel van eene ***DOCHTER***, M. J. M. LIPPITS, geliefde Echtgenoot van

J. KRIJGSMAN.

HOORN, 9 Maart 1856. (1871)

(1870) Voor de vele bewijzen van deelneming betoond bij het overlijden van den Heer MARTINUS GERARDUS GILDENHUIS, betuigen de nagelatene betrekkingen opregten dank.

ROTTERDAM, 9 Maart 1856.

(1872) Een fatsoenlijk **JONG MENSCH**, van de R. C. Godsdienst, van de beste getuigschriften voorzien, bekend met de Fransche en Engelsche talen en reeds eenigen tijd in het vak van **Manufakturen** werkzaam, zag zich gaarne geplaatst als **Reiziger** of **Winkelbediende**. Reflecteerende gelieve zich met *franco* brieven te adresseren onder de letters C. S. bij den Boekhandelaar F. J. SCHIMMEL, Nieuwe Rijn te Leyden.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen, en wordt met succes gedebiteerd:

DE AARTSBROEDERSCHAP

VAN DE

HEILIGE FAMILIE:

JESUS, MARIA, JOSEPH,

in de O. Lieve Vrouwe-Kerk te Amsterdam.

Prijs 20 Cents.

Ten voordeele der Hulpbehoevende Leden dier instelling.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS, is van de pers gekomen:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN

DER

Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster.

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Een besluit van het keizerlijk hof van Dyon, in dato 17 Augustus 1854, heeft op advies van de Heeren Chevalier en O. Henry, leden der Keizerlijke Akademie van Geneeskunde en van den Heer Lassaigne, Professor in de Scheikunde aan de school te Alfort, welke door gemelde Akademie als deskundigen benoemd waren om een scheikundig onderzoek in te stellen, het Elixer van GUILLIÉ, *bereid door* PAUL GAGE, *verklaard te zijn een voortreffelijk geneesmiddel, steeds regelmatig in zijne werking, waarvan de verkoop, als zijnde het geen geheim middel, moest worden toegelaten.*

ELIXER VAN D^r. **GUILLIÉ** Het eenige **oorspronkelijke** bereid door **PAUL GAGE**

Te Parijs, rue de Grenelle-Saint-Germain, n°. 13.

Te Amsterdam, Verkoophuis en bekende Dépôts in de andere steden.

" H. H. ULOTH, Apotheker.

" **Rotterdam,** F. E. VAN SANTEN KOLFF.

Uittreksel uit het werkje *Verhandeling over den oorsprong der Slijmaandoeningen*, de ziekten welke daaruit voortkomen en de middelen ter bestrijding, welke men zelf kan aanwenden door het werkzame *"Elixer tonique anti-glaireux"*. van **Dokt. GUILLIÉ** bereid door **PAUL GAGE.**

De ouden, welke andere benamingen bezigden voor slijm, als zinkingstoffen, koude vochten etc., beschreven het als een kleverig, taai vocht, hetwelk afgescheiden en gevonden wordt op de oppervlakte der slijmvliezen, om ze te bevochtigen en hunne werking te bevorderen.

Vele oorzaken loopen te zamen, om dit vocht in hoedanigheid en hoeveelheid te wijzigen, en niemand zal er aan twijfelen, dat eene onmatige afscheiding hoogst nadeelig moet werken op onze werktuigen en hunne verrigtingen, welke voor het leven van zoo groot belang zijn, zoo als de spijsvertering en de bloedsomloop, de verrigtingen van hart en longen, van maag, ingewanden en blaas, van lever en milt, van de klier- en watervaatstelsels, enz. enz.

Het zal ons niet moeijelijk vallen aan een ieder duidelijk te maken hoe nuttig het *"Elixer van Guillié"* is, door eenige van die aandoeningen op te noemen, waar het nog hulp bragt toen de kunst uitgeput was en alle hoop verloren scheen.

Aamborstigheid, zinkings, kinkhoest, verkoudheid, krampoest, ontsteking in de borst, enz. enz. — In het algemeen zijn al deze aandoeningen het gevolg van de ophooping eener taaije, dikke, scherpe, kleverige slijm op de oppervlakte der vliezen van longen en luchtbuizen, tengevolge van ontsteking in die ligchaamsdeelen

De luchtpijpen zijn verstopt, de lucht kan niet in de longen treden en dus is de ademhaling belemmerd. De natuur tracht de taaije slijm uit te drijven door hoest, welke hoe langer hoe heviger en eindelijk krampachtig wordt en de lijder loopt gevaar te stikken, wanneer men de slijm niet uitdrijft door middel van het **"Elixer van Guillié."**

Beroerte, verlamming. — In de hersenen bevinden zich tallooze bloed- en watervaten. Zij zijn omgeven door hunne slijmvliezen, welke eene slijmachtige stof afscheiden, dienende ter bevochtiging der hersenen.

Zoodra nu door deze of gene oorzaak er een ontstekingachtige toestand geboren wordt in deze bloed- of watervaten of in de slijmvliezen, wordt de slijm in te groote hoeveelheid afgescheiden, **zij stort zich uit** in de hersenen en **beroerte** of **verlamming** is er het onvermijdelijke gevolg van.

Er bestaat slechts een middel om dit te voorkomen: men moet *voor*, *gedurende* en *na* **de uitstorting** der slijm het *"Elixer van Guillié"* gebruiken, ten einde eene afleiding op de ingewanden te bewerken, en de opslorping te bevorderen.

Gal, galziekten, gele koorts, geelzucht, slechte spijsvertering, cholera, enz. — Is de lever door eene aanmerkelijke ontsteking aangetast, dan breidt zich deze ontsteking weldra uit over maag, milt en ingewanden, daar de gal in te groote hoeveelheid wordt afgescheiden, en zich in dezen uitstort. Er ontstaat door deze ontsteking en tengevolge daarvan eene ware ettervergiftiging; geelzucht, gele koorts, rotkoortsen, galkoorts, moeraskoortsen, cholera en verpestende ziekten verspreiden zich onder de menschen, galsteenen ontstaan er in de galblaas, enz. enz.

Om deze kwalen voor te komen, is het zeer doelmatig, de gal af te drijven [illegible] te kan geschieden door het **"Elixer van Guillié,"** bereid door **Paul Gage,** welke bij hare zacht purgerende eigenschappen versterkende en zuiverende hoedanigheden voegt.

Slijmvloed van de blaas. — Wanneer de urine slijmig is en daardoor troebel, soms taai, kleverig, ja zelfs met een roode brij vermengd, of met eene vette, draderige zelfstandigheid, dan worden de wanden der blaas door deze zelfstandigheid geprikkeld, en er ontstaat slijmvloed van de blaas. — De slijm af te voeren en daardoor te verhinderen dat zij zich in de blaas afzet is het eenige middel, om deze aandoening te voorkomen, en [illegible] door het **Elixir van Guillié,** bereid door **Paul Gage.**

Jicht en Rheumatiek. — Deze beide hevige ziekten worden veroorzaakt door een scherpe, taaije slijm, welke zich geplaatst heeft op de gewrichts-beurzen en de peesscheden (*aponévroses*), welke de geledingen en de spieren omgeven.

Weet men de oorzaak eener kwaal, dan is het niet moeijelijk daarvoor het geneesmiddel te vinden. Het **Elixer van Guillié** is ook hier wederom het beste geneesmiddel om spoedig, zeker en duurzaam te genezen. Door het **Electro-magnetische Weefsel** wordt de genezing buitengewoon ondersteund.

Wij zouden hier nog veel, zeer veel over de slijmziekten kunnen bijvoegen, en allen opnoemen, maar wij willen liever den lezer verwijzen naar het boekske, hetwelk bij elk fleschje Elixer, gratis wordt afgeleverd.

Elk fleschje gaat vergezeld van het werkje getiteld: *Verhandeling over de Slijmziekten*, waarvan zoowel in Parijs als in het buitenland behoorlijke legalisatie geschied is, om daardoor aan schrijvers en uitgevers het eigendomsregt te verzekeren; het is in alle Europesche talen vertaald, en die fleschjes waarbij zich deze brochure niet bevindt, moeten als namaaksel geweigerd worden. Prijs van elk fleschje *f* 1,75.

BELANGRIJK BERIGT. In vele Apotheken wordt een Elixer verkocht dat voor dat van Guillié doorgaat, en reeds de nadeeligste gevolgen heeft uitgeoefend. Het Publiek wordt opmerkzaam gemaakt dat geene flesschen als echt beschouwd kunnen worden, dan die op de kurk met een in rood gedrukt fabriekmerk voorzien zijn, benevens de eigenhandige handteekening van **Paul Gagé.**

ELECTRO-MAGNETISCH WEEFSEL GOEDGEKEURD DOOR DE ACADEMIE VAN GENEESKUNDE.

Dit weefsel is zijne werking verschuldigd aan de voltaïsche bestanddeelen, welke onder den vorm van een hoogst fijn verdeeld poeder daarin voorkomen. Zijne werking op de huid is zeer krachtig. Het verwekt een overvloedig zweet en vaak een hoogst weldadigen uitslag.

Dit weefsel is zoo vast dat het oneindig gebruikt kan worden en bijgevolg vrij beter koop is dan al die zoogenaamde chemische papieren waarvan de werking naauw merkbaar is en welke het ligchaam en de kleederen vuil maken Alle geneeskundigen, welke er gebruik van gemaakt hebben moeten erkennen dat al wat voortkomt of gewijzigd wordt door eene opwekking van het huidweefsel, daardoor zeer dikwijls genezen en altijd stellig dragelijk gemaakt wordt. Het is dus nuttig in alle *Jichten, Rheumatische pijnen, in alle Zenuwpijnen zoo als scheele hoofdpijn, waterzuchtige en weiachtige zwellingen, ontsteking der longen en van het ribbenvlies (Pleuris).*

Alle geneeskundige dagbladen in Parijs bevelen het aan.

Prijs *f* 3 en 5½.

Aan hetzelfde adres zijn te bekomen de **Gomtaf** van **Paul Gage,** voor de grondige genezing van likdoorns, eksteroogen, eelthielen, verhardingen enz. Eene twintigjarige ervaring bewijst daarvan de onfeilbare werking. Prijs *f* 1.

Dr. Franck's Gezondheidspillen. Deze zijn heilzaam tegen maagkwalen, slijm enz.; zij zijn windbrekend, genezen verstoppingen, herstellen de gestoorde spijsvertering en doen melancholie, hypochondrie en zenuwachtige toevallen verdwijnen Prijs *f* 0.75.

Baume Antihémorrhoïdal; het gebruik is in eene kleine verhandeling door Dr. Guillié, Pag. 40 en 41 aangegeven. Prijs *f* 2.50.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.